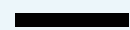

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Geografi Fælles Mål

2019

Indhold

1 Fagets formål	3
2 Fælles Mål	4
Kompetencemål	4
Fælles Mål efter klassestrin	
Efter 9. klassestrin	5

1 Fagets formål

Eleverne skal i faget geografi udvikle naturfaglige kompetencer og dermed opnå indblik i, hvordan geografi – og geografisk forskning – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden. Eleverne skal i geografi tilegne sig færdigheder og viden om grundlæggende naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og den øvrige verden med vægt på forståelse af grundlæggende geografiske begreber, sammenhænge og samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer.

Stk. 2. Elevernes læring skal baseres på varierede arbejdsformer, som i vidt omfang bygger på deres egne iagttagelser og undersøgelser blandt andet ved feltarbejde og brug af geografiske kilder. Elevernes interesse og nysgerrighed over for natur- og kulturgeografi, naturvidenskab og teknologi skal udvikles, så de får lyst til at lære mere.

Stk. 3. Eleverne skal tilegne sig forståelse af fremmede kulturer og opnå erkendelse af natur- og kulturgeografiens bidrag til vores verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for naturen og brugen af naturressourcer og teknologi skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til en bæredygtig udvikling og menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

2 Fælles Mål

Kompetencemål

Kompetenceområde	Efter 9. klassetrin
Undersøgelse	Eleven kan designe, gennemføre og evaluere undersøgelser i geografi.
Modellering	Eleven kan anvende og vurdere modeller i geografi.
Perspektivering	Eleven kan perspektivere geografi til omverdenen og relatere indholdet i faget til udvikling af naturvidenskabelig erkendelse.
Kommunikation	Eleven kan kommunikere om naturfaglige forhold med geografi.

Fælles Mål efter klassetrin

Efter 9. klassetrin

Kompetence-område	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensområder og -mål									
Undersøgelse	Eleven kan designe, gennemføre og evaluere undersøgelser i geografi.		Undersøgelser i naturfag		Demografi og erhverv		Jordkloden og dens klima		Globalisering		Naturgrundlag og levevilkår	
		1.	Eleven kan formulere og undersøge en afgrænset problemstilling med naturfagligt indhold.	Eleven har viden om undersøgelsesmetoders anvendelsesmuligheder og begrænsninger.	Eleven kan praktisk og teoretisk undersøge befolkninger og byers strukturer.	Eleven har viden om demografiske variable og bymønstre.	Eleven kan indsamle vejrdata over tid fra lokalområdet, herunder med digitale redskaber.	Eleven har viden om vejr og vejrphenomener.	Eleven kan undersøge forbrugsvares vej fra ressource til butik.	Eleven har viden om produktionskæder.	Eleven kan praktisk og teoretisk undersøge karakteristiske landskaber.	Eleven har viden om jordbundens og undergrundens bestanddele i forhold til landskabsdannelse.
		2.	Eleven kan indsamle og vurdere data fra egne og andres undersøgelser i naturfag.	Eleven har viden om indsamling og validering af data.	Eleven kan undersøge befolknings- og erhvervsudviklings betydning for levevilkår.	Eleven har viden om levevilkår og befolknings- og erhvervsudvikling.	Eleven kan undersøge klimaets indflydelse på lokale og globale forhold.	Eleven har viden om klimazoner og plantebælter.	Eleven kan undersøge landes ressourceudnyttelse og handelsmønstre.	Eleven har viden om transportmønstre og fordeling af ressourcer.	Eleven kan undersøge naturgrundlagets betydning for menneskers levevilkår.	Eleven har viden om muligheder for udnyttelse af naturgrundlaget.
		3.	Eleven kan konkludere og generalisere på baggrund af eget og andres praktiske og undersøgende arbejde.	Eleven har viden om kriterier for evaluering af undersøgelser i naturfag.	Eleven kan analysere befolknings- og erhvervsforhold på forskellige geografiske niveauer.	Eleven har viden om geografisk regionalisering og beliggenhed af lokalområder, lande og verdensdele.	Eleven kan analysere naturlige globale kredsløbs betydning for erhvervsforhold og levevilkår.	Eleven har viden om sammenhænge mellem vejrsystemer, havstrømme og klimainddelinger.	Eleven kan undersøge miljømæssige konsekvenser af ressourceudnyttelse og handelsmønstre.	Eleven har viden om metoder til og konsekvenser af ressourceudnyttelse.	Eleven kan undersøge naturgrundlagets betydning for produktionsforhold.	Eleven har viden om sammenhæng mellem naturgrundlag og produktion.
Modellering	Eleven kan anvende og vurdere modeller i geografi.		Modellering i naturfag		Demografi og erhverv		Jordkloden og dens klima		Globalisering		Naturgrundlag og levevilkår	
		1.	Eleven kan anvende modeller til forklaring af fænomener og problemstillinger i naturfag.	Eleven har viden om modellering i naturfag.	Eleven kan med modeller forklare befolkningsudvikling, herunder med digitale simuleringer.	Eleven har viden om befolkningsligningen og befolkningspyramider.	Eleven kan med temakort og digitale animationer beskrive pladetektonik.	Eleven har viden om tektoniske plader og deres bevægelser.	Eleven kan med modeller beskrive produktions- og forbrugsfordeling, herunder med digitale kort.	Eleven har viden om modeller, der beskriver global arbejdsdeling.	Eleven kan med modeller beskrive dannelse af karakteristiske danske landskabstyper, herunder med digitale animationer.	Eleven har viden om dannelsen af danske landskabstyper.
		2.	Eleven kan vælge modeller efter formål.	Eleven har viden om karakteristika ved modeller i naturfag.	Eleven kan forklare sammenhænge mellem befolknings sammensætning, erhvervsstruktur og naturgrundlag.	Eleven har viden om modeller til illustration af sammenhænge mellem befolkning og erhverv.	Eleven kan med modeller forklare pladetektonikkens indflydelse på levevilkår.	Eleven har viden om naturkatastrofer og påvirkning fra pladetektonisk aktivitet.	Eleven kan med repræsentationer forklare fordeling og udvikling af fattige og rige lande.	Eleven har viden om karakteristika ved fattige og rige lande.	Eleven kan med modeller for landskabs- og råstofdannelse forklare arealanvendelse, herunder med digitale redskaber.	Eleven har viden om danske råstoffs dannelse, lokalisering og udvinding.
		3.	Eleven kan vurdere modellens anvendelighed og begrænsninger.	Eleven har viden om vurderingskriterier for modeller i naturfag.	Eleven kan vurdere befolkningsmodellers anvendelighed til analyse af samfundsudvikling.	Eleven har viden om den demografiske transitionsmodel.	Eleven kan med simuleringer forklare hovedargumenter for pladetektonikteori.	Eleven har viden om Jordens opbygning og den geologiske udvikling.	Eleven kan med modeller vurdere udviklingsbistands betydning for modtager- og giverland.	Eleven har viden om bistandsformer og bistandsorganisationer.	Eleven kan med modeller vurdere betydningen for bæredygtig udvikling af ændringer i levevilkår og naturudnyttelse.	Eleven har viden om begrebet bæredygtighed.
Perspektivering	Eleven kan perspektivere geografi til omverdenen og relatere indholdet i faget til udvikling af naturvidenskabelig erkendelse.		Perspektivering i naturfag		Demografi og erhverv		Jordkloden og dens klima		Globalisering		Naturgrundlag og levevilkår	
		1.	Eleven kan beskrive naturfaglige problemstillinger i den nære omverden.	Eleven har viden om aktuelle problemstillinger med naturfagligt indhold.	Eleven kan sammenligne befolknings- og erhvervsudvikling i forskellige lande.	Eleven har viden om karakteristika ved befolkningsfordeling og erhvervsstrukturer i fattige og rige lande.	Eleven kan ud fra lokale forhold forklare problematikker knyttet til det geologiske kredsløb og råstofudvinding.	Eleven har viden om dannelse, fordeling og udvinding af råstoffer.	Eleven kan forklare lokale levevilkårs afhængighed af globalisering.	Eleven har viden om multinationale selskaber og teknologisk udvikling som drivkraft for globalisering.	Eleven kan beskrive interesse modsætninger ved udnyttelse af naturgrundlaget.	Eleven har viden om interesser knyttet til energi- og råstofudvinding og bæredygtig naturudnyttelse.
		2.	Eleven kan forklare sammenhænge mellem naturfag og samfundsmæssige problemstillinger og udviklingsmuligheder.	Eleven har viden om interesse modsætninger knyttet bæredygtig udvikling.	Eleven kan analysere befolknings- og erhvervsforholdets påvirkning af lokal og global udvikling.	Eleven har viden om udvikling i alderssammensætning og by- og landområder.	Eleven kan analysere menneskets påvirkning af vands og kulstofs kredsløb.	Eleven har viden om problematikker knyttet til vands og kulstofs kredsløb.	Eleven kan forklare årsager til nationale og globale konflikter om kulturfor-skelle, grænsedragninger og ressourcer.	Eleven har viden om landes interesser, involvering i konflikter og konfliktløsning.	Eleven kan forklare aktuelle konsekvenser af naturgrundlagets udnyttelse.	Eleven har viden om samfundsmæssige og miljømæssige konsekvenser af udnyttelse af naturgrundlaget.
		3.	Eleven kan forklare, hvordan naturvidenskabelig viden diskuteres og udvikles.	Eleven har viden om processer i udvikling af naturvidenskabelig erkendelse.	Eleven kan analysere befolknings- og erhvervsudviklings betydning for bæredygtig udvikling.	Eleven har viden om kriterier for bæredygtig befolknings- og erhvervsudvikling.	Eleven kan beskrive løsningsforslag i forhold til klimaændringer og global opvarmning.	Eleven har viden om aktuelle klimaproblematikker, klimateorier og klimamodeller.	Eleven kan diskutere handlemuligheder for udvikling af et bæredygtigt samfund.	Eleven har viden om kriterier for økologisk, økonomisk og kulturel bæredygtighed.	Eleven kan vurdere interesse modsætninger og løsningsmuligheder ved udnyttelse af naturgrundlaget.	Eleven har viden om interesser og natursyn knyttet til naturudnyttelse og miljøbeskyttelse.
Kommunikation	Eleven kan kommunikere om naturfaglige forhold med geografi.		Formidling		Argumentation		Ordkendskab		Faglig læsning og skrivning			
		1.	Eleven kan kommunikere om naturfag ved brug af egnede medier.	Eleven har viden om metoder til at formidle naturfaglige forhold.	Eleven kan formulere en påstand og argumentere for den på et naturfagligt grundlag.	Eleven har viden om påstande og begrundelser.	Eleven kan mundtligt og skriftligt udtrykke sig præcist og nuanceret ved brug af fagord og begreber.	Eleven har viden om ord og begreber i naturfag.	Eleven kan målrettet læse og skrive tekster i naturfag.	Eleven har viden om naturfaglige teksters formål og struktur og deres objektivitetskrav.		
		2.	Eleven kan vurdere kvaliteten af egen og andres kommunikation om naturfaglige forhold.	Eleven har viden om kildekritisk formidling af naturfaglige forhold.	Eleven kan vurdere gyldigheden af egne og andres naturfaglige argumentation.	Eleven har viden om kvalitetskriterier for forskellige typer af argumenter i naturfaglig sammenhæng.						
		3.										

■ Bindende rammer i Fælles Mål ■ Vejledende færdigheds- og vidensmål

Geografi – Fælles Mål

2019

Design: BGRAPHIC

Denne publikation kan ikke bestilles.
Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.emu.dk

Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

